

ných úkolů vstupovat do obydlí, v němž žije osoba ohrožená nepříznivou sociální situací, s cílem vykonávat sociální práci. Stejnou kompetenci již měli i sociální pracovníci krajů, kterým nadále zůstává. Sociálním pracovníkům zaměstnaným na všech třech typech úřadů veřejné správy výše zmíněných je uložena povinnost vést záznamy o činnostech sociální práce uvedených v novelizovaných ustanoveních ZSS ve Standardizovaném záznamu sociálního pracovníka, který je součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí. Tito zaměstnanci mají oprávnění předávat si údaje o osobách, se kterými pracují. Sociálním pracovníkům se při výkonu činností dle § 91d, 92 a 93 nově ukládá dodržovat standardy činností sociální práce. Obsah standardů však

v tuto chvíli není znám, budou upraveny v rámci prováděcího předpisu, jehož účinnost je navržena od 1. 9. 2019.

Novela ZSS se dotýká také vedoucích pracovníků sociálních pracovníků, kteří sami sociálními pracovníky nejsou, ale řídí, organizují a kontrolují jejich činnost. Návrh jim stanovuje povinnost vzdělávat se v rozsahu nejméně 12 hodin ročně tak, aby vedoucí obnovoval, upevňoval a doplňoval kvalifikaci ve vztahu k činností uvedeným v §§ 91d, 92 a 93 novely. Formy vzdělávání se použijí dle § 111 ZSS.

Kladný dopad na sociální práci má bezesporu supervize, kterou § 111 ZSS nově vymezuje jako systematickou odborně vedenou činnost s cílem prohlubovat, upevňovat a doplňovat profesní kompetence, etickou citlivost sociálních pracovníků

a kvalitu odborných činností, a to formou individuální nebo skupinovou.

Novela ZSS reaguje na aktuální potřeby osob v terénu a snaží se posílit sociální práci kooperující se sociálními službami napříč obecními a krajskými úřady, eliminovat dohady úřadů o kompetencích a rozsahu činností. Obec a kraj je člověku nejbližší, obec má být prvním místem, kam se člověk v nepříznivé situaci obrátí o pomoc, obec má být schopna poradit a adekvátně reagovat. Kraj má být tím, který usměrňuje a metodicky vede sociální pracovníky na obcích i v sociálních službách. Sociální pracovníci mají být nositeli důstojnosti osob. Novela ZSS nás v pasážích o sociální práci k tomuto ideálu zas o kus přibližuje. ■

Digitalizujeme nezisk. Pro zisk

Tuším, že je mezi námi spousta odpůrců digitalizace. Natož pak čtvrté průmyslové revoluce a z ní plynoucího prekariátu. Ale víte co? Nejde to zastavit. A to nejlepší, co můžeme udělat, je vzít si z toho to nejlepší.

Text: Petr Freimann, konzultant pro fundraising a komunikační strategie NNO, agentura BARD PR

V tomto článku nebudu hovořit o nevýhodách a úskalích, které tento technologický pokrok přináší, ačkoli je samozřejmě vidím a vnímám. Pojďme se na digitalizaci na chvíli podívat jako na situaci, ve které nemá smysl psát dopisy ručně jenom proto, abychom je nepsali na těch „kapitalistických příšerkách“. Zkrátka proto, že když ty příšerky použijeme, napíšeme těch dopisů víc a můžeme tak udělat i víc dobra. A o to nám přeci jde, ne?

KROK PRVNÍ – MYŠLENÍ

Na konferenci Digitální Česko, která byla mimo jiné o otevřených datech státu (což je obrovský potenciál pro *efektivizaci dobra* – až budou data opravdu otevřená) zazněla pro mě stěžejní myšlenka, a to, že „svíčkaři nikdy nevymyslí žárovku“. Digitalizace vyžaduje specifický způsob myšlení, který předurčuje její možnou aplikaci. Pokud se tak budeme srdcervácky bránit ji přijmout, nikdy neodhalíme potenciál, který se v ní skrývá. Pokud ji naopak přijmeme, dokážeme dělat svoji

práci lépe, efektivněji a s trochou úsměvu po náročném dni plném vyplňování neautomatizovaných ESF výkazů. Cloudová řešení, sdílené dokumenty a vzdálené přístupy k nim jsou jen úplným začátkem.

KROK DRUHÝ – KDO ZASPÍ, NEJEDE

Rád se pro svoji práci inspiroji v byznysu, a tam se stále opakují příběhy značek, které poněkud zaspaly dobu. Prakticky vždy to způsobilo nenávratné škody a spoustu problémů. Představte si takový Polaroid. Takřka zemřel, protože ho pře-

Digitalizace vyžaduje specifický způsob myšlení, který předurčuje její možnou aplikaci. Pokud se tak budeme srdcervácky bránit ji přijmout, nikdy neodhalíme potenciál, který se v ní skrývá. Pokud ji naopak přijmeme, dokážeme dělat svoji práci lépe, efektivněji a s trochou úsměvu po náročném dni plném vyplňování neautomatizovaných ESF výkazů.

válcovala všudypřítomná digitalizace. Jistě, má své doživotní příznivce, ale to mu složenky nezaplátí. I neziskovka může mít svoji srdcovou cílovku, která jí bude s láskou co měsíc vyplňovat poštovní poukázky, ale pro celý zbytek jsou tady rychlé platební brány a online platby všeho druhu. Kdo nemá Darujme (a další alternativy) na webu, jako by nežil. Proč? Protože to chtějí lidé, kteří se nechtějí zdržovat. Vaši zákazníci (kterým říkáte třeba dárci). Taková je zkrátka doba, a když se nepřizpůsobíte trhu a jeho poptávce, dost možná se nikdo nebude chtít přizpůsobovat vám.

Na druhou stranu je tady řada neziskovek, které vás provedou nákupem tak, že z toho máte skutečnou radost. A o tom to je. Lidé projevují prvotní ochotu vás podpořit a vy máte nástroje na to, jak jim za to poděkovat. Třeba tím, že jim celou tu cestu usnadníte. Proč to nedělat, když na tom vyděláte oba?

KROK TŘETÍ – MĚŘITELNOST

Nikdo to sice nedělá, ale pořád se to děje. Řeč je o fundraiserovi, který na schůzce řekne něco v duchu: „*Budeme rádi, když nám přispějete tolik, kolik můžete.*“ Vypovídá to o leccčems, ale především o tom, že je onen obchodní zástupce neziskovky špatným hospodářem. Vědět, na co konkrétně potřebuji příspěvek a kolik, je elementárním nábojem pro každou schůzku. Peter Drucker k tomu řekl památné: „*Co nemůžeme měřit, nemůžeme ani řídit.*“ A právě určitá schopnost využití IT technologií ke správě a vyhodnocování dat, k evaluacím nebo k samotnému

„měření dopadu“ může tento proces značně usnadnit. On by na začátek možná stačil i úplně jednoduchý sdílený dokument potřeb, které mají jednotlivá oddělení uvnitř vaší organizace. Například. Protože jít na schůzku a nevědět, co chci a co nabízím, to chce velkou odvalu.

A v neposlední řadě – vaše donory budou víc a víc zajímat konkrétní čísla. Čísla. Proto vám některé neziskovky řeknou, kolik procent jde na mzdy, kolik na projekt, kolik na toaletní potřeby. Nebo dokonce, jakou mají S(ROI)ku – Social Return on Investment. Upřímně, vnímám ty obavy, které se ukrývají v Pandořině skříňce struktury vašich výdajů... Ale i ta se holt musí někdy uklidit.

KROK ČTVRTÝ – EFEKTIVITA

Ve chvíli, kdy začnete měřit, začnete tedy i líp řídit. Vědět, kolik co stojí, je jen prvním krokem. Řízení neziskovky se stane mnohem zábavnější a vy se stanete mnohem jistější pro jakákoli vyjednávání. Protože budete mít za zády čísla, o která se můžete opřít. Zvýšíte efektivitu kapitálu, lidské síly, budete lépe delegovat, seskupovat a rozdělovat. Ušetříte čas. A při velkém úklidu vystracháte i směr, kterým jako organizace vlastně kráčíte či kráčet chcete. Protože víze musí nejdřív prodávat dovnitř, aby prodávala ven. A jak řekl jablíčkář Jobs, rozhodnout se, co nedělat, je stejně důležité, jako rozhodnout se, co dělat budete. I o tom je efektivita.

KROK PÁTÝ – DOPAD

Nové technologie nám umožňují neúměrně zvyšovat náš dopad. Nepotřebujeme se dostat do novin, protože často můžeme být těmi novinami sami. Díky

technologím. Vezměte si všechny ty „jůtuby“ a „fejsbuky“ a to, kolik potenciálu vám přináší. Můžete mířit pouze na svoji cílovku, můžete sdílet, postovat, spamovat. Může o vás být slyšet a můžete si za to i připlatit. A Google Grants vám navíc naservíruje publicitu zadarmo. Kdo by psal nudné tiskovky.

Nikdy dřív jste neměli takovou možnost stát se virálními. A ano, nikdy dřív jste se nemuseli tolik snažit, abyste předběhli svoji „virtuální konkurenci“. Když se však podíváme do českého technologického rybníku (toho neziskového), najdeme zde spoustu inspirujících příkladů těch, kteří vzali technologie útokem. Aplikace EDA play, Záchranka, Koala Phone, EEP, Sea Hero Quest, Vozejkmap, Silou hlasu nebo Lepší místo. A řada dalších.

Jestli nám tak technologie v něčem ubírají, na druhé straně nám neuvěřitelnou měrou pomáhají. Dělalí mnohé životy radostnějšími. Naše, i všech těch okolo nás.

KROK POSLEDNÍ – NESMYSL

Podívejme se na neziskový sektor, který je plný sociální práce. Ani ten nejhezčí robot nezvládne pohladit tak jako vy. Neporozumí lidským potřebám a nikdy nebudou chápat sílu lidské empatie. Jestli tak někteří hovoří o tom, že nám berou technologie práci, tak nám – neziskovým – zcela určitě ne. Neбудe doktorů (děti se rodí dost), nebudou bezdomovců (děti se rodí dost), a nebudou tak ani sociálních pracovníků. Sociální práce je činnost natolik specifická a lidsky náročná, že může s pomocí efektivního využití technologií jediné vzkvétat.

V letním čísle LSP zaznělo, že „osamělí staří lidé jsou ještě osamělejší, protože místo s lidmi komunikují s přístroji.“ Víte, všechno je to o lidech samotných. Možná mám štěstí, ale jsou kolem mě staří lidé, kteří jsou šťastní, že jim vnučata zavolají přes Skype z druhé půlky světa. Lidé, kteří nemohou chodit, a tak se do vysněné Paříže podívají přes Google StreetView, nebo lidé, kteří jsou upoutáni na vozík a technologie jsou to, co jim obrovským způsobem zvýšilo kvalitu života a začlenilo je zpátky do společnosti.

Nechci, aby technologie nahradily čas, který máme trávit se svými blízkými i vzdálenými. Ale než žehrat na to, že se tak často děje, pojďme z toho raději vyžít co nejvíc. Pro naše srdíčkové projekty i pro ty, kterým s nimi pomáháme.

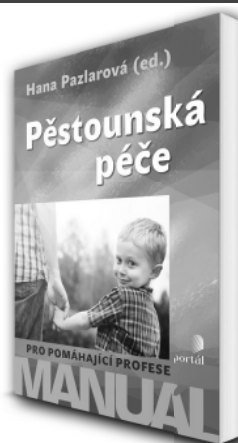
Svíčky mají svoji romantiku, ale také značně omezený dosah i životnost.

„... v takové chvíli začínají mít lidé depresi. Začnou si klást otázky jako: K čemu jsou vlastně lidé ve světě, ve kterém jsou stroje neskutečně inteligentní při řešení úkolů vyžadujících odborné znalosti? Je to důležitá otázka a odpověď na ni je vlastně docela vzrušující. K čemu jsou lidé? Lidé jsou tu proto, aby byli mnohem lidštější než kdykoli předtím. Lidštější v tom, jak pracují. Lidštější v tom, jak se učí. A lidštější v tom, jak spolu sdílejí znalosti...“

Odposlechnuto na konferenci TEDx

Napište mi vaše (digi) zkušenosti na petr@bardpr.cz. ■

Novinky z Portálu

KNIHKUPECTVÍ PORTÁL: Praha 1, Jindřišská 30 / Praha 8, Klapkova 2
obchod.portal.cz

portál